

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

DESPLÉGAMENT DELS ESTUDIS DE GRAU

Seguiment de la implantació del grau en Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra

- Gelpí, Cristina

Universitat Pompeu Fabra

Facultat de Traducció i Interpretació

Roc Boronat, 138, 08018 Barcelona, Espanya

cristina.gelpi@upf.edu

1. RESUM: 500-700 caràcters

El desplegament dels estudis de grau exigeix un seguiment de l'adaptació de les titulacions a la realitat de l'EEES, especialment en termes de dedicació de l'estudiant a les assignatures, de coherència entre les competències adquirides i de la relació entre la metodologia d'ensenyament-aprenentatge. La Facultat de Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra ha realitzat diversos projectes d'innovació docent que tenen l'objectiu comú d'estudiar la coherència entre aquests elements. En aquesta comunicació es presenten els instruments adoptats i els principals resultats obtinguts, que indiquen en línies generals un desplegament harmònic dels estudis.

2. ABSTRACT: 500-700 characters

The development of degree studies requires monitoring the adaptation to the reality of the EHEA, specially in terms of time spent by students, skills acquired and the relationship between the methodology teaching and learning. The Faculty of Translation and Interpreting of the Universitat Pompeu Fabra has developed various teaching innovation projects with the common objective of studying the coherence between these elements. In this paper we present the tools adopted and the main results obtained. The main results show that in general the development of studies is being done harmonically.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

3. **PARAULES CLAU** (llengua proposta): desplegament dels estudis de grau, avaluació institucional, EEES / **KEYWORDS** (in English): development of degree studies, institutional evaluation, EHEA
4. **ÀREA DE CONEIXEMENT**: Indicar l'àrea a la que correspon el contingut de la proposta:
- Art i Humanitats
5. **ÀMBIT TEMÀTIC DEL CONGRÉS**: Indicar l'àmbit temàtic al que es proposa adscriure la comunicació:
- Avaluació i qualitat institucional

El Comitè Científic es reserva el dret de decidir l'àmbit final de les propostes.

6. **MODALITAT DE PRESENTACIÓ**:

- Comunicació oral

El Comitè Científic es reserva el dret de decidir el format final de les propostes.

7. **DESENVOLUPAMENT**: tindrà una extensió d'entre 25.000 – 35.000 caràcters (amb espais)

a) Objectius

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

En el context actual de desplegament de plans d'estudis es fa més necessari que mai avaluar el desplegament de les titulacions de grau per tal de garantir-ne un resultat harmònic i coherent amb els supòsits de l'Espai Europeu d'Educació Superior. La Facultat de Traducció i Interpretació imparteix des del curs 2008-2009 el grau en Traducció i Interpretació, i en fa el seguiment en el marc del sistema de garantia de la qualitat de la Universitat Pompeu Fabra i a partir del pla director dels estudis.

Des dels estadis anteriors a la impartició dels graus esmentats, la Facultat de Traducció i Interpretació ha apostat per avaluar de forma continuada la qualitat del desplegament de les titulacions i, amb aquesta finalitat, ha realitzat diversos projectes d'innovació docent que han abordat diversos aspectes del desplegament de les titulacions.

El seguiment de la implantació del grau en Traducció i Interpretació ha de tenir en compte com a mínim tres eixos:

1. Els continguts del seguiment
2. Els agents que participen en el seguiment
3. Els projectes de recerca i d'innovació vinculats directament al seguiment

Aquesta presentació té l'objectiu de resumir els elements essencials del seguiment de la titulació del grau en Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra, així com oferir una reflexió sobre els punts forts i punts febles del seguiment de la implementació dels estudis.

b) Descripció del treball

1. Els continguts del seguiment

El seguiment de la implementació del grau en Traducció i Interpretació s'articula a l'entorn de diversos continguts. Els principals centres d'interès giren a l'entorn de quatre eixos: les competències, els programes marc i els plans docents de les assignatures, la mesura de la dedicació dels estudiants a les assignatures i els informes anuals de seguiment de la titulació.

Les competències

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

L'element central del desplegament dels estudis és sens dubte les competències: com es delimiten, de quins repertoris es disposa, com s'apliquen, com s'expliquen i com s'avaluen són els centres d'interès de la implementació del grau.

La modulació conceptual de les competències ha implicat necessàriament diverses accions. En primer lloc, una activitat constant i detallada per definir-les nocionalment. Cal tenir en compte que els primers documents relacionats amb l'adquisició de competències s'incorporen als estudis a partir de l'any 2006, moment en què l'ANECA estava elaborant el Llibre Blanc de la Traducció (ANECA, 2004). Partint d'aquells documents, es va constituir a la Facultat una Comissió d'Adaptació que va seleccionar les competències associades a assignatures o agrupacions d'assignatures.

Una de les dificultats principals de la incorporació de les competències als estudis ha estat la manera d'interpretar les condicions que hi estan associades. Tot i que nocionalment el concepte de competència sempre ha estat clar, en el moment d'aplicar-lo a l'elaboració dels plans d'estudis i sobretot en el moment d'explicar-lo als plans docents de les assignatures han aparegut matisos que ha calgut anar ajustant. Així, si bé convenim que una competència és una "habilitat o conjunt d'habilitats que una persona activa en realitzar una tasca concreta" progressivament hem anat avançant i concretant les condicions aplicables a la noció. Entre altres qüestions, ha estat especialment important comprendre que "una competència és una competència si es pot graduar i es pot avaluar", i arribar a aquest punt no ha estat fàcil.

En aquest apartat cal prendre en consideració que la noció de competència ha fet impacte en cada moment en què ha estat decisiva. Així, per exemple, en el moment de l'elaboració del pla d'estudis del grau en Traducció i Interpretació, la competència es concebia com un resultat, i no com un procés necessàriament avaluable, de manera que els plans d'estudis es van crear amb un repertori competencial limitat i assumible, però l'associació que es va fer de competències a les assignatures no va tenir en compte que el comportament de les competències enteses al final del procés no era assumible a nivell concret d'assignatura, sinó que ho havia de ser a nivell de titulació. Als efectes pràctics, aquest punt de vista va implicar associar un nombre excessiu de competències per avaluar a cada assignatura. I una de les tasques més rellevants del seguiment de les titulacions rau, justament, a proposar una revisió de la distribució de les competències, així com alguna millora en la redacció del catàleg.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Si la creació dels catàlegs de competències i l'associació entre competències i assignatures ha estat i continua essent un element destacable del procés de seguiment, també n'és un element essencial la mesura de l'assoliment. En aquest sentit, el seguiment ha de tenir indicadors que permetin mesurar com i en quin grau la competència s'ha assolit.

En aquests moments, podem considerar molt avançat el procés de revisió de les competències tant des del punt de vista nocional com denominatiu, així com associat a les diverses assignatures dels plans d'estudis. Els nostres objectius immediats són, d'una banda, en l'avaluació de les competències per mitjà d'instruments homogenis i, d'altra banda, en la correlació entre competències-resultats d'aprenentatge i instruments d'avaluació.

Quant a l'avaluació de les competències, els projectes realitzats més recentment ens indiquen que l'avaluació per mitjà de rúbriques és un bon element i, en aquesta línia estem fent el seguiment de l'avaluació del treball de fi de grau per mitjà d'un sistema d'avaluació per rúbriques, amb el suport tècnic de la Universitat de Cadis, que apunta a resultats molt satisfactoris.

Pel que fa a la correlació entre competències, resultats d'aprenentatge i instruments d'avaluació, que és necessària per tancar el cercle del seguiment, hi hem treballat en projectes inicials, i hi continuem treballant en aquest moment. I en tots dos casos, caldrà tenir en compte la triple perspectiva: la de l'estudiant, la del professor i la de la institució.

Els programes marc i els plans docents de les assignatures

Tot i que el pla d'estudis és un document clarament detallat, en el moment que el pla d'estudis es desplega cal concretar algunes qüestions que, simplement, el document de pla d'estudis no preveu. Tenint en compte la complexitat del pla d'estudis de Traducció i Interpretació, la Comissió de Seguiment del desplegament va acordar elaborar uns documents intermedis, entre el pla d'estudis i el pla docent de cada assignatura, que internament hem denominat programes marc.

El programa marc és el full de ruta d'un grup d'assignatures que tenen relació en el procés formatiu. Ha de contenir els elements necessaris perquè el professor d'una assignatura concreta pugui elaborar-ne el pla docent i es pugui situar respecte de les altres assignatures del bloc. El programa marc ha de preveure les competències, els resultats d'aprenentatge,

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

consideracions generals sobre l'avaluació i forma d'organització de les assignatures. La majoria d'informacions necessàries per elaborar els programes marc estan previstes al pla d'estudis verificat.

L'elaboració de programes marc ha anat a càrrec d'equips de professors de la Facultat i han estat validats per la comissió que va elaborar el pla d'estudis. Amb els programes marc es garanteix, d'una banda, que la progressió de l'estudiant en termes de competències quedarà graduada a partir de les diverses assignatures que el formen i, d'altra banda, que existirà una coordinació docent absolutament necessària en el moment actual. Aquests programes marc, a més, han servit com a element essencial de l'avaluació del mapa competencial de la titulació.

L'experiència d'elaboració de programes marc amb equips docents ha estat clarament satisfactòria en el procés de seguiment. El resultat permet visualitzar de forma molt gràfica les competències que assolirà un estudiant al llarg del seu procés formatiu en les diverses matèries que cursarà; alhora, permet identificar en quines matèries es concentra l'avaluació de determinades competències i, així mateix, orienta el professorat en l'elaboració dels plans docents de les assignatures. Com a resultat del seguiment de la titulació, els programes marc es posen a disposició del professorat a la intranet dels estudis.

I si el programa marc és un element útil per al seguiment, no cal dir que l'altre element necessari en termes docents és el pla docent de l'assignatura. En aquest apartat, cal valorar molt positivament que la Universitat Pompeu Fabra s'ha ocupat de forma intensa sobre aquesta qüestió i que des dels inicis els gestors dels plans d'estudis han tingut a disposició eines diverses sobre plans docents. El suport institucional a aquest tipus d'instrument és un element clau de l'èxit del desplegament dels estudis.

El seguiment del desplegament per mitjà dels plans docents d'assignatura aporta un element d'homogeneïtat i de seguretat per a tots els interlocutors del procés acadèmic, clarament valuós. En especial, és un instrument útil per al docent, però també per a l'estudiant. No cal dir que la Facultat de Traducció i Interpretació ha optat clarament per aquest instrument des de fins i tot abans del desplegament del grau en Traducció i Interpretació.

Amb la finalitat que totes les assignatures tinguin disponible el pla docent del curs, s'han realitzat diverses accions específiques (entre altres, s'estableix un circuit intern de sol·licitud-

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

lliurament-reclamació de plans docents, una comissió mixta entre el Departament i la Facultat avalua i aprova els plans docents, i s'ha estandarditzat el formulari de recollida de dades per tal de simplificar la tasca al professorat).

La mesura de la dedicació de l'estudiant a les assignatures

En el context de l'aplicació de les directrius de l'EEES al grau de Traducció i Interpretació, el càlcul de càrrega total de treball de l'alumne respecta, en general, la proporció de 20 eurocrèdits per trimestre, amb un total de 60 crèdits per curs, a partir d'un càlcul de 25 hores de dedicació total per crèdit. El model general de distribució d'hores de contacte estudiant - professor és de 15 hores setmanals durant les 10 setmanes lectives del trimestre (diferenciades de les 2 setmanes d'avaluació), de les quals aproximadament la meitat tenen lloc en grups grups grans i la resta en seminaris d'uns 16-18 estudiants, a més de les tutories presencials que cada docent pot configurar.

Diversos projectes de recerca interns han tingut com a objectiu parcial mesurar la dedicació setmanal de l'estudiant a les assignatures. S'han emprat metodologies diferents per obtenir les dades (des de l'obtenció de dades a partir de les informacions proveïdes per un grup de treball format només per estudiants fins a l'obtenció de dades a partir d'enquestes obertes a tots els estudiants i vinculades a assignatures específiques).

Tot i que els resultats obtinguts permeten identificar el temps que l'estudiant manifesta que dedica a activitats relacionades amb les assignatures, dintre i fora de l'aula, des del punt de vista del seguiment la mesura de la dedicació de l'estudiant a les assignatures és un punt encara pendent de treball en el procés de seguiment. En part, perquè les dades que es poden obtenir provenen de la percepció dels estudiants, i en part perquè cal posar en relació la percepció dels estudiants amb les previsions dels professorat. Sense dubtar de les dades obtingudes, que indiquen que al grau en Traducció i Interpretació l'estudiant dedica a cada assignatura aproximadament el temps que està previst que hi dediqui tenint en compte el nombre de crèdits de les assignatures, cal millorar els instruments de recollida de dades pot millorar encara.

Així mateix, és essencial que el professorat s'impliqui en la determinació del còmput de dedicació dels estudiants a les assignatures. En el moment actual, el professor elabora el pla docent de l'assignatura i un calendari de lliurament de tasques, però no està generalitzat l'ús

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

de documents que facin explícita la dedicació temporal a les tasques concretes. Per tal de completar la informació sobre la dedicació de l'estudiant a les assignatures, cal que es pugui comparar la dedicació que els estudiants manifesten amb les previsions explícites del professorat. Per això, cal continuar desenvolupant projectes de recerca que promoguin grups de treball de professorat que hauria de programar temporalment i de forma detallada la previsió de dedicació setmanal dels estudiants a les assignatures.

L'informe anual de seguiment de la titulació

La Universitat Pompeu Fabra disposa d'un sistema intern de garantia de la qualitat (el 6Q), creat per donar compliment al Reial decret 1393/2007, que té una incidència especial en el seguiment de les titulacions per tal de preparar les acreditacions corresponents. El 6Q és un sistema creat a l'entorn de 6 grans dimensions d'avaluació de la qualitat interna, que es conceben com un conjunt organitzat d'anàlisi, planificació i presa de decisions.

De l'avaluació anual es produeix un informe breu però que reflecteix amb claredat els fets principals del desplegament del títol: Q1: demanda i matrícula; Q2: rendiment, amb una atenció especial a les taxes de rendiment i d'abandonament dels estudis; Q3: satisfacció dels estudiants, amb una atenció especial a les situacions d'insatisfacció manifesta que es poden produir.; Q4: mobilitat, pràctiques externes i nivell d'inserció professional; Q5: modificacions possibles del pla d'estudis, concebudes com a propostes de millora, fonamentades i coherents, així com valoració de la qualitat del procés docent vinculada al desplegament de la titulació; Q6: elements de la gestió del títol en el seu context de facultat, de la Universitat i de la societat.

L'informe és aprovat per la Junta de Facultat del Centre i es difon als espais web de la Facultat. A més de la descripció dels fets principals del desplegament del títol, inclou la identificació de punts forts i punts febles identificats. Per als punts febles, es preveuen propostes de millora, plantejades en termes operatius (punts febles detectats, propostes de millora, objectius de la proposta, responsables i terminis).

El Sistema de Garantia de la Qualitat es valora molt positivament. Esdevé un instrument que permet reflexionar sobre el desplegament del grau, identificar-ne els punts forts i els punts febles, i adoptar les mesures correctives que escaigui. Es valora molt positivament i de forma

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

especial el retorn extern sobre els informes de seguiment, del qual es desprenen suggeriments de millora que es poden aplicar de forma immediata.

2. Els agents del seguiment

El procés de seguiment de la titulació no seria possible sense la implicació dels diversos agents que hi han de participar. En el cas del grau en Traducció i Interpretació són clau 5 interlocutors dels estudis: els òrgans de la Universitat que han empès el procés de seguiment i hi han prestat suport en tot moment; els equips docents dels professors directament implicats en la docència i en el seguiment del desplegament de la titulació; els estudiants, tant en relació amb activitats concretes com amb les avaluacions docents que realitzen trimestralment, els òrgans de govern de la Facultat, en especial el Deganat, la Junta de Facultat i la comissió que va elaborar el pla d'estudis, així com els assessors externs i els tècnics.

Els òrgans de la Universitat Pompeu Fabra

Els òrgans de la Universitat implicats en el seguiment de la titulació són diversos, i hi destaquen, el Vicerectorat de Docència i Innovació docent i el Centre per a la Qualitat i la Innovació Docents (CQUID), la Unitat d'Informació i Projecció Institucionals (UIPI), i la Unitat de Suport a la Qualitat i la Innovació Docent de la Facultat de Traducció i Interpretació (USQUID-FTI).

Des del Vicerectorat de Docència i Innovació Docent s'han promogut normatives aprovades pel Consell de Govern de la Universitat, que han facilitat l'impuls a la coordinació docent. Hi destaquen la Normativa sobre el Pla Docent d'Assignatura (Acord del Consell de Govern de 6 d'octubre de 2008) i la normativa sobre Mecanismes de coordinació docent (Acord del Consell de Govern de 9 d'octubre de 2009). Aquestes normatives aporten al seguiment un element de suport institucional molt necessari. Des del Centre per a la Qualitat i la Innovació Docents, el CQUID, s'han finançat diversos projectes d'innovació docent i s'ha prestat assessorament als diversos projectes desenvolupats pels estudis, i es finança també la Unitat de Suport a la Qualitat i la Innovació Docent (USQUID) de la Facultat. El finançament institucional permet assumir com a mínim parcialment la majoria dels projectes interns de seguiment que es realitzen, especialment quan necessiten la participació d'experts externs o tècnics. Així mateix, des de la USQUID de la Facultat i el Vicedeganat de Coordinació i Innovació Docents es coordinen les diverses accions dels processos de seguiment (reunions

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

de professorat, reunions de treball d'equips docents, buidatge de dades, preparació de materials, difusió de resultats, etc.).

La Unitat d'Estudis Planificació i Informació (UEPA), com ja s'ha esmentat, coordina el sistema intern de qualitat de la Universitat i gestiona i prepara la informació necessària perquè la Facultat pugui elaborar l'informe de seguiment anual previst al RD 1393/2007.

Els equips docents

El procés de seguiment és impulsat per la Facultat, però és obvi que qualsevol projecte d'aquesta naturalesa no pot ni ha de voler prescindir del valor necessari que hi aporta el professorat que hi té relació. Per això, des del Deganat s'ha promogut que el professorat de les assignatures que s'han sotmès als diversos estudis estigui al corrent del tipus d'activitats que es faran i, en la mesura que ho desitgi, s'hi pugui implicar de forma activa. La implicació del professorat s'ha produït com a mínim des de tres punts de vista diferents:

- Amb la participació directa com a membres de projectes d'innovació. Aquest és el cas, per exemple, de les professores responsables de l'assignatura de Treball de Fi de Grau, que han format part de l'equip del projecte Impacte i avaluació de les pràctiques externes i el treball de fi de grau.
- Amb la participació en grups de treball diversos (elaboració de programes marc, elaboració de correlacions entre competències, resultats d'aprenentatge, avaluació i creditatge, taller dirigit per experts externs sobre redacció de competències, jornades de docència dels estudis, etc.).
- Amb les sessions de treball de professorat per matèries, que es convoquen regularment entre equips docents i en què s'avaluen les taxes de rendiment de les assignatures, la coordinació entre assignatures de cada matèria, la graduació de les competències i els instruments d'avaluació.

Els estudiants

Els estudiants són òbviament una peça clau en el seguiment de la titulació. La seva participació abasta diversos fronts:

- La representació institucional: els delegats de curs i els representants dels estudiants a la Junta de Facultat participen en les deliberacions del seguiment de la titulació. Per afavorir

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

la comunicació, es realitzen sessions com a mínim trimestrals amb els representants del Deganat.

- L'avaluació dels aprenentatges: per mitjà del sistema d'avaluació de la satisfacció docent, AVALDO, valoren el grau de satisfacció amb la docència rebuda. En el cas dels estudis de Traducció i Interpretació, globalment la satisfacció amb la docència rebuda és alta, al voltant de 8/10 des de l'inici del desplegament dels estudis. El seguiment de la titulació ha permès detectar algun desajustament relacionat amb l'activitat docent del professorat, que té com a conseqüència un seguiment específic per resoldre'ls.
- La participació en grups de treball en projectes específics en què es mesura la seva percepció sobre el seu procés d'aprenentatge. Així, els projectes dedicats específicament al seguiment a 1r i 2n curs de la implantació del grau en Traducció i Interpretació han comptat amb grups de treball formats exclusivament per estudiants que, sota la direcció d'un especialista en recerca educativa ha constituït una font d'informació valuosa sobre les experiències d'aprenentatge i ha facilitat la discussió i interacció dels participants en reproduir, en certa mesura, sota el guiatge de l'expert, discussions sobre qüestions controvertides que potser d'una altra manera no sorgirien. A més, el treball amb un grup de treball beneficia els mateixos estudiants participants perquè els ajuda a expressar els seus pensaments, a formular temes de discussió difícils, a desenvolupar habilitats per interactuar amb els seus companys i a reflexionar sobre les pràctiques educatives de què formen part.

La participació dels estudiants en aquests grups de treball és útil i és un element de reflexió destacat del seguiment de la titulació perquè correspon a la seva percepció sobre el seu aprenentatge. Entenem, però, que la imatge real del funcionament de les assignatures s'hauria de completar –triangular-- amb almenys tres elements: la percepció dels professors, l'anàlisi exhaustiva dels plans docents de les assignatures i l'anàlisi repetida al llarg de diversos cursos.

Els òrgans de govern de la Facultat i la comissió d'elaboració del pla d'estudis

Des dels òrgans de govern de la Facultat, Deganat i Junta de Facultat, es promou el seguiment de la titulació. Tot l'equip de Deganat està implicat en el seguiment, de tal manera que es cobreixen els diversos àmbits d'estudi. Tot i la implicació global de l'equip, de manera específica, el vicedeganat de Coordinació i Innovació Docent vetlla perquè l'aprenentatge dels estudiants en cada assignatura s'enfoqui cap a l'adquisició de

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

competències, coordina l'obtenció i aprovació dels plans docents de les assignatures, treballa perquè la càrrega de treball que han de realitzar els estudiants a cada assignatura es correspongui amb el creditatge assignat, coordina les tasques per equilibrar els pics de feina dels estudiants, supervisa l'actuació de la USQUID del centre i fomenta el treball cooperatiu entre els estudiants. A més d'això, és responsable de bona part dels projectes d'innovació docent que tenen per objectiu el seguiment de la titulació.

La Junta de Facultat i la comissió que va elaborar el pla d'estudis formen part també activament del seguiment de la titulació. La primera, en aprovar els informes de seguiment anuals de la titulació i la segona, en la consulta puntual però necessària de les diverses vicissituds del pla d'estudis. La participació d'aquests dos agents és essencial, tant per mantenir l'esperit del pla d'estudis original, com per les aportacions al debat que milloren sense cap mena de dubte els diversos aspectes que formen la titulació.

Els assessors externs i els tècnics

El seguiment es completa amb el suport d'assessors externs i tècnics en diversos projectes d'innovació. Fins al moment han estat destacables les aportacions d'experts en l'avaluació competencial i tècnics experts en recerca educativa. El finançament obtingut en els diversos projectes de recerca i d'innovació permet incorporar aquestes aportacions al seguiment, que sense fons complementaris serien difícils de completar.

3. Els projectes de recerca i d'innovació vinculats directament al seguiment

El seguiment de la implementació del grau en Traducció i Interpretació es realitza en el marc de diversos projectes de recerca educativa i d'innovació docent. Bona part d'aquests projectes són realitzats pel professorat dels estudis, amb el suport de l'Agaur-MQD i del pla de suport a la innovació docent de la Universitat Pompeu Fabra

A part d'aquests projectes, molts dels quals incideixen directament en la millora docent del pla d'estudis, el Deganat ha promogut i promou estudis per a la qualitat, la innovació i la investigació educativa, que impliquen un seguiment de la qualitat de la docència en el desplegament dels graus. Tots aquests projectes estan vinculats directament al seguiment de la titulació. Han estat desenvolupats de forma continuada entre 2005 i 2012, i han estat promoguts i dirigits pels diversos responsables acadèmics dels estudis. Els més destacables són els següents:

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- Pla pilot del Grau en Mediació Lingüística (2005-2007). Cal considerar-lo l'embrió del futur seguiment del grau en Traducció i Interpretació, atès que els dos grans elements innovadors del programa van ser la identificació i delimitació de competències que més tard haurien de constituir el catàleg competencial de la titulació, i perquè va introduir la noció de pla docent a totes les assignatures. El Pla va rebre el 2006 una Distinció de qualitat de l'AQU (Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya) per la seva adaptació als requeriments de l'EEES (<http://www.upf.edu/enoticies/0607/1104.html>)
- Seguiment a 1r curs de la implantació del grau en Traducció i Interpretació (2009-2010). S'hi va desenvolupar de forma detallada la constitució d'una enquesta per mesurar la dedicació dels estudiants a les assignatures, així com va establir les bases per a la formació de grups de treballs d'estudiants. Els resultats del projecte van servir de base per als projectes següents.
- Avaluació del desplegament de competències (2009-2010). Es va centrar en l'estudi de les competències i en la necessitat de revisar la distribució prevista inicialment al pla d'estudis. De l'estudi competencial d'aquest projecte en sorgeix la necessitat d'elaborar programes marc de les matèries de la titulació.
- Seguiment a 2n curs de la implantació del grau en Traducció i Interpretació (2010-2011). Es va desenvolupar com a continuació natural dels dos projectes anteriors. Va introduir la participació del professorat en el seguiment i l'obtenció de dades de dedicació dels estudiants per mitjà de grups de treball i d'enquestes generalitzades a la titulació.
- Elaboració de programes marc de matèries i coordinació docent del professorat (2010-2012). L'elaboració de programes marc ha estat un element clau en la coordinació docent i en la concreció de les competències associades a cada assignatura. Així mateix, en el marc d'aquest projecte es realitzen les reunions de coordinació docent promogudes pel Vicedeganat de Coordinació i Innovació Docent.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- Impacte i avaluació de les pràctiques externes i el treball de fi de grau (2011-2012). Ha introduït l'avaluació de les competències per mitjà de rúbriques en dos elements clau dels estudis: les pràctiques externes i el treball de fi de grau.
- Implementació del pràcticum dels estudis (2011-2012). Aportarà la incorporació de l'avaluació de la qualitat a les pràctiques externes des de la perspectiva dels ocupadors.
- Avaluació de l'assoliment de competències a la Facultat de Traducció i Interpretació: equilibri en el seu tractament i nivells de progressió. El projecte, que es preveu per al curs 2012-2013 analitzarà la progressió seguida en l'adquisició de les competències generals i específiques del grau per tal de garantir-ne una dosificació i seqüenciació adequada al llarg dels quatre cursos.

c) Conclusions

Al llarg de les pàgines precedents hem esbossat els fets més significatius del seguiment del grau en Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra i hi hem inclòs ja algunes conclusions, que reprenem de forma esquemàtica per acabar:

- El seguiment de la titulació és un instrument útil i necessari per mesurar el grau d'assoliment dels objectius proposats. Els plans d'estudis es creen amb unes expectatives que es concreten en el moment que el pla d'estudis s'aplica i s'explica. La implementació d'un pla d'estudis és un procés dinàmic que necessàriament ha d'estar sotmès a una vigilància sistemàtica. Un sistema de seguiment institucionalitzat té el valor afegit, a més, de disposar d'un suport molt necessari que afavoreix el model d'universitat concret i millora, en definitiva, la governança universitària.
- El seguiment de la titulació ha de tenir en compte necessàriament els trets essencials dels estudis i l'encaix d'aquests elements en l'EEES. Per al seguiment del grau en Traducció i Interpretació són especialment rellevants l'estudi global i aprofundit de les competències, els programes marc i els plans docents de les assignatures, així com la dedicació dels estudiants a les assignatures.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- Del seguiment de la titulació se'n desprenen punts forts i punts febles. Detectar a temps els punts febles és especialment rellevant per poder reconduir desajustaments indesitjables. En el cas del grau en Traducció i Interpretació, haver detectat millores en la distribució de les competències és un element molt valorable des del punt de vista de la qualitat de l'ensenyament, que permet avançar en l'ajustament d'un pla d'estudis molt ben planificat.
- En un procés de seguiment participen diversos actors, tots necessaris. Tenir-los en compte i fer-los participants actius del procés millora substancialment el seguiment de la titulació. Cal considerar especialment l'equilibri entre la percepció dels estudiants sobre el seu aprenentatge i l'expertesa docent del professorat.
- Articular el seguiment a l'entorn de projectes de recerca i d'innovació és un element especialment desitjable. Permet integrar diversos estudis en un mateix marc, cohesiona els equips i assegura consistència i coherència al projecte de seguiment de la titulació.

8. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (2005). *Eines per a l'adaptació dels ensenyaments a l'EEES*. Consulta en línia http://www.aqu.cat/doc/doc_12136840_1.pdf

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (2010). *Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials*. Consulta en línia http://www.aqu.cat/doc/doc_31479088_1.pdf

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (2012). *Processos per a la comunicació i/o avaluació de les modificacions introduïdes en els títols universitaris de grau i de màster*. Consulta en línia http://www.aqu.cat/doc/doc_65149419_1.pdf

Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Evaluación (2004). Libro blanco. Título de grado en Traducción e Interpretación. Consulta en línia [www.aneca.es/media/150288/libroblanco traduc_def.pdf](http://www.aneca.es/media/150288/libroblanco_traduc_def.pdf)

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Nota: no s'inclouen a la bibliografia els informes i memòries dels projectes de recerca i d'innovació docents, així com els informes de seguiment anual de la titulació. Tots són consultables a la web dels estudis (<http://www.upf.edu/usquid-fti/innovacio/encurs/>).

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2